
UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Kedua
Sidang Akademik 2004/2005

Mac 2005

EBB 160/3– Kimia Fizikal Bahan Kejuruteraan

Masa : 3 jam

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi LAPAN muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan.

Kertas soalan ini mengandungi TUJUH soalan.

Jawab semua soalan dari Bahagian A yang diwajibkan dan jawab sebarang TIGA (3) soalan dari Bahagian B.

Jika calon menjawab lebih daripada lima soalan hanya lima soalan pertama mengikut susunan dalam skrip jawapan akan diberi markah.

Mulakan jawapan anda untuk setiap soalan pada muka surat yang baru.

Semua jawapan hendaklah dijawab dalam Bahasa Malaysia.

...2/-

BAHAGIAN A (40 markah)

Isi tempat kosong, pilih jawapan yang sesuai atau berikan jawapan pendek dalam skrip jawapan anda.

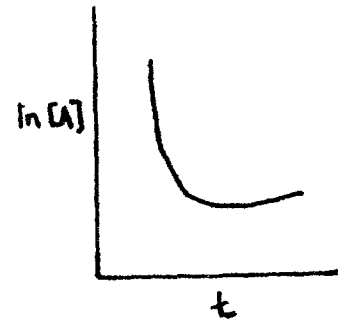
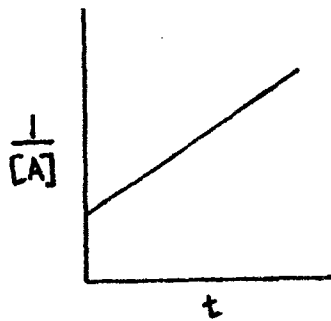
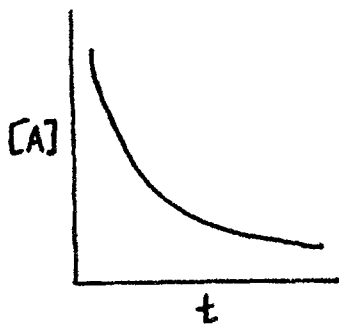
1. (a) Menurut Hukum Pertama Termodinamik, _____ diabadikan dalam sebarang proses.
- (b) Apakah jenis sistem yang boleh bertukar tenaga dengan persekitaran tetapi tidak jisim?
- (c) Apakah ΔU satu sistem yang membebaskan 12.4 J haba dan menjalankan 4.2 J kerja ke atas persekitaran?
- (d) Pilih yang mana fungsi keadaan? (H,q,w)
- (e) Perubahan tenaga sesuatu sistem pada tekanan tetap diberikan oleh _____ dan perubahan tenaga sistem yang berlaku pada isipadu tetap diberikan oleh _____.
- (f) Dalam jenis proses apakah entalpi sistem akan bertambah?
- (g) Tindak balas berikut akan memberikan nilai ΔH° yang (positif, negatif)
$$\text{C(p)} + \text{O}_2 \text{ (g)} \rightleftharpoons \text{CO}_2 \text{ (g)}$$
- (h) Dalam sebarang proses spontan, laluan antara bahan tindak balas dan hasil adalah _____.
- (i) Kuantiti termodinamik yang menyatakan darjah ketidakteraturan dalam sesuatu sistem adalah _____.
- (j) Untuk satu proses isothermal, $\Delta S =$ _____.
- (k) _____ adalah positif bila proses spontan berlaku.
- (l) Mencampurkan dua gas ke dalam satu bekas menyebabkan entropi (bertambah, berkurangan).
- (m) Kerja bukan mekanik maksimum yang boleh dilakukan oleh sesuatu sistem ke atas persekitaran dalam proses spontan pada suhu dan tekanan tetap diberikan oleh _____.
- (n) Daya penggerak pengembangan gas adalah _____ dalam keteraturan sistem.

...3/-

- (o) Berapa gram nikel yang akan tersadur dengan mengalirkan satu arus malar 7.2A melalui larutan NiSO_4 untuk 90 minit.
- (p) Spesis kimia yang mana akan menjalankan proses penurunan menurut gambarajah sel berikut?

- (q) Semua graf berikut semua merujuk kepada tindak balas yang sama. Apakah tertib tindak balas ini?

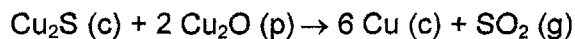

- (r) Unit untuk kadar tindak balas adalah _____.
- (s) Untuk tindak balas tertib kedua, separuh hayat = _____.
- (t) Suatu tindak balas tertib pertama $\text{A} \rightarrow \text{B}$, 25% sempurna dalam 42 minit pada 25°C . Apakah pemalar kadar tindak balas ini?

...4/-

BAHAGIAN B (Jawab sebarang TIGA (3) soalan)

2. (a) Kira haba tindak balas untuk tindak balas berikut pada 1250°C.

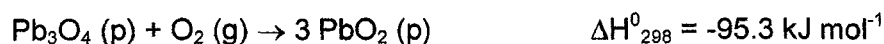
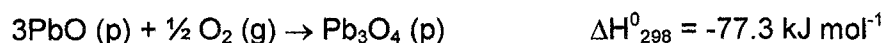

Di beri ΔH_{1523}^0 (kJ/mol)

CuS (c)	Cu ₂ O (p)	SO ₂ (g)
-86.7	-176.4	-278

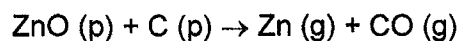
(3 markah)

- (b) Kira perubahan entalpi pembentukan piawai bagi PbO₂ dari data berikut:

(7 markah)

- (c) Anggarkan ΔH_{1373}^0 untuk penurunan ZnO dalam satu relau bagas.

Data:

$$\Delta H_{298}^0 = 238.6 \text{ kJ mol}^{-1}$$

Haba pendam pelakuran, Zn = +7.36 kJ mol⁻¹ (takat lebur = 692K)

Haba pendam pengewapan, Zn = +7.36 kJ mol⁻¹ (takat didih = 1180K)

Nilai Cp (JK⁻¹mol⁻¹):

Zn (p) = 25.1; Zn (c) = 32.5; Zn (g) = 21.8; ZnO (p) = 40.2; C (p) = 8.6;

CO (g) = 29.1

Nyatakan sebarang andaian yang anda buat.

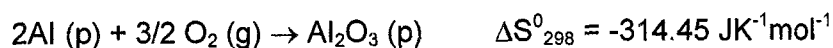
(10 markah)

...5/-

3. (a) Satu logam mempunyai nilai $C_p = a + bT + cT^{-2}$. Dapatkan ungkapan bagi $S_T - S_{298}$ dalam sebutan T .

(3 markah)

- (b) Kira perubahan entropi piawai bagi tindak balas berikut pada 1000K.

Diberikan:

	$\text{Al}_2\text{O}_3(\text{p})$	$\text{O}_2(\text{g})$	$\text{Al}(\text{p})$	$\text{Al}(\text{l})$
$C_p(\text{JK}^{-1}\text{mol}^{-1})$	105.59	31.79	28.39	29.40

Takat didih, Al = 932K

Haba pendam pada 932K = 10,500 Jmol⁻¹

(7 markah)

- (c) Satu mol besi disejukkan dari 1080°C secara lindap-kejut dalam takung besar pada (i) 25°C (ii) 500°C. Kirakan perubahan entropi dalam takungan, besi dan dalam sistem terpencil menggunakan data berikut yang diberikan untuk besi.

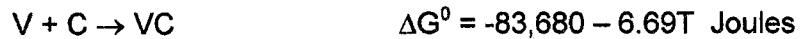
Suhu (K)	$(H_T - H_{298}) \text{ kJmol}^{-1}$	$(S_T - S_{298}) \text{ JK}^{-1}\text{mol}^{-1}$
1353	29.6	41.4
773	12.64	25.12

(10 markah)

...6/-

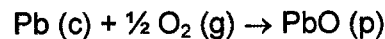
4. (a) Kromium dan karbon yang terdapat dalam keluli membentuk kromium karbida pada 600°C. Berdasarkan pengiraan termodinamik, pilih yang manakah di antara unsur-unsur Si, Ti dan V ini yang perlu dialoikan dengan keluli supaya boleh menghalang pembentukan kromium karbida.

Diberikan:

(8 markah)

- (b) Kira perubahan tenaga bebas piawai untuk:

Pada 527°C dari data berikut:

$$\Delta H_{298, \text{PbO(s)}}^0 = -220,080 \text{ J/mol}$$

$$\Delta H_{800, \text{PbO(l)}}^0 = -220,424.4 \text{ J/mol}$$

$$\Delta S_{298, \text{PbO(s)}}^0 = -68.04 \text{ J/K/mol}$$

$$\Delta S_{298, \text{Pb(s)}}^0 = -65.1 \text{ J/K/mol}$$

$$\Delta S_{298, \text{O}_2 \text{ (s)}}^0 = -205.88 \text{ J/K/mol}$$

$$C_{p, \text{PbO (s)}} = 44.52 + 16.8 \times 10^{-3} T \text{ J/K/mol}$$

$$C_{p, \text{Pb (s)}} = 23.65 + 9.79 \times 10^{-3} T \text{ J/K/mol}$$

$$C_{p, \text{Pb (l)}} = 32.55 + 3.108 \times 10^{-3} T \text{ J/K/mol}$$

$$C_{p, \text{O}_2 \text{ (g)}} = 30.07 + 4.2 \times 10^{-3} T - 1.68 \times 10^5 T^{-2} \text{ J/K/mol}$$

Takat didih Pb, $T_m = 327^\circ\text{C}$

Haba pendam pelakuran, Pb = 4830 J/mol

(12 markah)

...7/-

5. (a) Terbitkan satu persamaan yang menghubungkan pemalar keseimbangan K, suhu T dan haba piawai tindak balas.

(6 markah)

- (b) Jika FeO perlu diturunkan kepada Fe oleh pepejal karbon pada 600°C, apakah tekanan maksimum CO, CO₂ dan O₂ yang diperlukan untuk proses ini berlaku.

Diberi:

(14 markah)

6. (a) Terbitkan persamaan Clausius – Clapeyron. Nyatakan sebarang andaian yang dibuat semasa menerbitkan persamaan ini.

(8 markah)

- (b) Untuk satu sampel loyang pada 1100°C, dengan 30% atom Zn, dapatkan tekanan wap Kuprum dan Zink bagi aloi tersebut. Andaikan aloi adalah unggul. Takat didih masing-masing adalah 2595°C dan 905°C untuk Kuprum dan Zink. Haba pengewapan pula adalah 305.6 kJ/mol bagi kuprum dan 115.9 kJ/mol bagi zink.

(12 markah)

...8/-

7. (a) Keupayaan piawai bagi sel Daniel menggunakan elektrod-elektrod Zn^{2+}/Zn dan Cu^{2+}/Cu adalah 1.1068V pada 25°C . Kirakan keupayaan sel jika ia mengandungi $\text{Zn}^{2+}(0.1\text{M})$ dan $\text{Cu}^{2+}(10^{-21}\text{M})$.

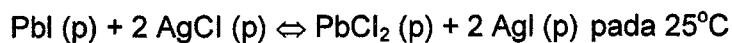
(5 markah)

- (b) D.g.e bagi sel berbalik

$\text{Pb (p)} \mid \text{PbCl (p)} \mid \text{larutan KCl} \mid \text{AgCl (p)} \mid \text{Ag (p)}$ dan

$\text{Pb (p)} \mid \text{PbI}_2 \text{ (p)} \mid \text{larutan KI} \mid \text{AgI (p)} \mid \text{Ag (p)}$

Pada 25°C adalah masing-masing 0.4902V dan 0.2111V. Pekali suhu sel-sel ini adalah masing-masing $-186 \times 10^{-6} \text{ V/K}$ dan $-127 \times 10^{-6} \text{ V/K}$. Kira ΔG° dan ΔH° untuk tindak balas berikut:

Jika entalpi piawai bagi: $\text{PbI (p)} = 173.3 \text{ kJ/mol}$; $\text{AgCl (p)} = -126.8 \text{ kJ/mol}$ dan $\text{PbCl}_2 = -359.0 \text{ kJ/mol}$, kira entalpi piawai AgI pada 25°C .

(15 markah)